

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia 2012 r.
w sprawie wymagań jakościowych dla tytoniu

Na podstawie art. 17 ust. 6 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wymagania jakościowe dla surowca tytoniowego, do którego może być przyznana płatność do surowca tytoniowego, o której mowa w art. 7 ust. 2b pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2012 r.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 214, poz. 1349, z 2009 r. Nr 20, poz. 105, z 2010 r. Nr 36, poz. 197, z 2011 Nr 54, poz. 278 oraz z 2012

**Wymagania jakościowe dla surowca tytoniowego, do którego może być
przyznana płatność do surowca tytoniowego**

1. W partii surowca tytoniowego:
 - 1) nie mogą znajdować się:
 - a) liście tytoniu porażone pleśnią lub zgnilizną twardzikową,
 - b) liście tytoniu zmurszałe, zbutwiałe, zgniłe, przemarznięte, mające nienaturalny zapach dla danej odmiany (w szczególności zapach wędzenia, dymu, obory, stęchlizny lub pleśni),
 - c) luźne kawałki liści tytoniu,
 - d) zanieczyszczenia w postaci materiałów obcych syntetycznych;
 - 2) dopuszcza się liście tytoniu nadspodakowe, środkowe i podwierzchołkowe;
 - 3) zawartość piasku i zabrudzeń może wynosić maksymalnie 3%.
2. Tytoń jasny z grupy odmian tytoniu typu Virginia powinien spełniać następujące wymagania jakościowe:
 - 1) liście tytoniu powinny być pełnożółte z wyjątkiem bladożółtych albo jasnopomarańczowe z dopuszczalnym zabarwieniem jasnobrunatnym pokrywającym do 30% blaszki liściowej, wynikającym z dojrzałości;
 - 2) liście tytoniu powinny być dojrzałe, cienkie do średniomięsistych o elastycznej, otwartej strukturze;
 - 3) wielkość uszkodzeń mechanicznych może wynosić maksymalnie 20% blaszki liściowej tytoniu;
 - 4) wielkość uszkodzeń chorobowych może wynosić maksymalnie 10% blaszki liściowej tytoniu;
 - 5) wilgotność liści tytoniu może wynosić maksymalnie 19%.
3. Tytoń jasny z grupy odmian tytoniu typu Burley powinien spełniać następujące wymagania jakościowe:

- 1) liście tytoniu powinny mieć intensywną barwę od jasnobrunatnej do czerwobrunatnej i brunatnej;
 - 2) liście tytoniu dostarczane do zatwierdzonego punktu odbioru powinny być posegregowane w sposób jednolity pod względem kolorystycznym;
 - 3) liście tytoniu powinny być dojrzałe, cienkie do średniomięśistych, o otwartej, porowatej strukturze;
 - 4) wielkość uszkodzeń (mechanicznych i chorobowych) może wynosić maksymalnie 20% blaszki liściowej tytoniu;
 - 5) wilgotność liści tytoniu może wynosić maksymalnie 21%.
4. Tytoń ciemny suszony powietrzem powinien spełniać następujące wymagania jakościowe:
- 1) liście tytoniu powinny mieć barwę brunatną albo jasnobrunatną albo czerwobrunatną;
 - 2) liście tytoniu powinny mieć czysty zapach, nie powinny mieć zapachu dymu, chyba że tytoń jest dowędzany;
 - 3) liście tytoniu powinny być dojrzałe, elastyczne o zwięzłej, otwartej strukturze,
 - 4) wielkość uszkodzeń (mechanicznych i chorobowych) może wynosić maksymalnie 20% blaszki liściowej tytoniu;
 - 5) wilgotność liści tytoniu może wynosić maksymalnie 21%.
5. Tytoń ciemny suszony powietrzem z możliwością dosuszania lub wędzenia powinien spełniać następujące wymagania jakościowe:
- 1) liście tytoniu powinny mieć barwę jasnobrunatną do ciemnobrunatnej - w przypadku tytoniu niewędzonego;
 - 2) liście tytoniu powinny być intensywnie wędzone i powinny mieć jednolite intensywne zabarwienie ciemnobrązowe - w przypadku tytoniu wędzonego,
 - 3) liście tytoniu powinny być dojrzałe o otwartej, porowatej strukturze;
 - 4) wielkość uszkodzeń (mechanicznych i chorobowych) może wynosić maksymalnie 20% blaszki liściowej tytoniu;
 - 5) wilgotność liści tytoniu może wynosić maksymalnie 23%.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 17 ust. 6 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 i Nr 214, poz. 1349, z 2009 r. Nr 20, poz. 105, z 2010 r. Nr 36, poz. 197, z 2011 Nr 54 poz. 278 oraz z 2012 r. poz. ...), zwanej dalej „ustawą o płatnościach”. Na podstawie ww. przepisu minister właściwy do spraw rynków rolnych określa, w drodze rozporządzenia, wymagania jakościowe, osobno dla każdej grupy odmian tytoniu, mając na względzie założenia Wspólnej Polityki Rolnej, przepisy Unii Europejskiej obowiązujące w zakresie przyznawania wsparcia specjalnego, a także zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem tego wsparcia. Dotychczas przedmiot projektowanego rozporządzenia nie był regulowany w przepisach krajowych.

Płatność do tytoniu jest nowym instrumentem realizowanym w ramach tzw. wsparcia specjalnego, wdrażanym w Polsce od 2012 r. Warunki realizacji wsparcia specjalnego określone zostały w art. 68 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.1.2009, str. 16, z późn. zm.). Zgodnie z decyzją podjętą przez Polskę na podstawie przepisów art. 131 rozporządzenia nr 73/2009, płatność do tytoniu realizowana jest na podstawie art. 68 ust. 1 lit. a(ii) tego rozporządzenia, tj. wypłacana będzie z tytułu poprawy jakości produktów rolnych. Ustanowienie wymagań jakościowych, na podstawie których wyróżniany będzie surowiec tytoniowy o najwyższej jakości, jest zatem niezbędne dla prawidłowej realizacji nowego instrumentu. Jego celem jest bowiem stworzenie zachęty do poprawy jakości poprzez promocję produktu wysokiej jakości.

Zasady przyznawania płatności do tytoniu wskazują, że przysługuje ona rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej oraz złożył wniosek o jej przyznanie, a także spełnia on warunki kwalifikowalności wymienione w ustawie o płatnościach. Jednym z tych warunków

jest uprawa i dostarczenie do punktu odbioru surowca tytoniowego spełniającego wymagania jakościowe, o których stanowi projekt rozporządzenia, określone specjalnie na potrzeby tego instrumentu.

Wymagania te, notyfikowane Komisji Europejskiej, określone zostały na podstawie cech charakterystycznych dla tytoni skupowanych w Polsce w latach 2007-2009 w najwyższych klasach jakościowych stosowanych przez czterech głównych przetwórców surowca tytoniowego. W przypadku tytoni typu Virginia uwzględniono wymagania stosowane w klasach I i II (szacuje się, że pozwoli to objąć ok. 40% produkcji tego typu tytoniu), w przypadku pozostałych grup odmian uwzględniono wymagania dla klasy I (według szacunków pozwoli to objąć ok. 30% produkcji tytoniu typu Burley, ok. 60% produkcji tytoniu ciemnego suszonego powietrzem i ok. 70% produkcji tytoniu ciemnego suszonego powietrzem, z możliwością dosuszenia i wędzenia). Ze względu na fakt, że w Polsce nie obowiązywał dotychczas jednolity system klasyfikacji surowca tytoniowego, a zakłady pierwszego przetwarzania miały dowolność ustalania wymagań jakościowych dla poszczególnych klas tytoniu, wymagania jakościowe w każdej z grup odmian stanowią pewne „uśrednienie” wymagań obowiązujących uprzednio w różnych przedsiębiorstwach. Wymagania te ustalone zostały po konsultacjach z przedstawicielami związków plantatorów tytoniu i pierwszych przetwórców.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji z organizacjami społecznymi modyfikacji uległ wymóg dotyczący jednolitej barwy liści tytoniu typu Burley. Jednolitość barwy liści w tej grupie odmian jest konieczna w procesie pakowania surowca tytoniowego dostarczanego do punktu odbioru, tj. poszczególne bele tego tytoniu powinny zawierać liście o jednolitym kolorze. Zmiana brzmienia przepisu w tym zakresie ma na celu uwzględnienie powyższej sytuacji.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 15 marca 2012 r., gdyż data ta stanowi początkowy termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich, jest to zatem ostateczny termin, w którym warunki otrzymania wsparcia powinny być znane adresatom.

Wejście w życie rozporządzenia w zaproponowanym terminie nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Projekt rozporządzenia ma na celu wykonanie przepisów prawa Unii Europejskiej. W związku z powyższym projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia

2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt rozporządzenia

Projekt rozporządzenia będzie oddziaływał na rolników uprawiających tytoń w tradycyjnych rejonach uprawy tego surowca, którzy będą ubiegać się o przyznanie płatności do tytoniu.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został przesłany do konsultacji z:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 2) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”;
- 5) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”;
- 7) Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 8) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 9) Federacją Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 10) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 11) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 12) Krajową Radą Izb Rolniczych;
- 13) Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 14) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samobrona”;
- 15) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
- 16) Forum Związków Zawodowych;
- 17) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych;
- 18) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 19) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
- 20) Business Centre Club;
- 21) Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;

- 22) Krajową Radą Spółdzielczą;
- 23) Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 24) Radą Gospodarki Żywnościowej;
- 25) Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu w Krakowie;
- 26) Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu w Lublinie;
- 27) Związkiem Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie;
- 28) Związkiem Plantatorów Tytoniu w Lublinie;
- 29) Krajowym Stowarzyszeniem Przemysłu Tytoniowego;
- 30) Polskim Stowarzyszeniem Przemysłu Tytoniowego.

Uwagę do projektu rozporządzenia zgłosił Polski Związek Plantatorów Tytoniu w Lublinie. Związek zaproponował zmianę brzmienia pkt. 3 (1) załącznika, polegającą na wykreśleniu słowa „jednolitym” w odniesieniu do koloru liści tytoniu z grupy Burley. Zdaniem PZPT jednolite zabarwienie liści występuje niezwykle rzadko w ramach uprawianego w Polsce tytoniu z tej grupy. Uwaga została uwzględniona.

Uwagę do projektu rozporządzenia zgłosiły: Krajowy Związek Plantatorów Tytoniu w Lublinie oraz Związek Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie. Uwaga dotyczy wprowadzenia 2-3% tolerancji w zakresie wymaganego poziomu wilgotności we wszystkich grupach odmian tytoniu.

Uwaga nie została uwzględniona. Tytoń o zbyt dużej wilgotności podczas przechowywania traci swoje właściwości (ciemnieje, pleśnieje), a co za tym idzie przestaje spełniać wymagania produktu najwyższej jakości. Ponadto, skup liści odpowiednio wysuszonych zapobiega nieuzasadnionemu przyznawaniu płatności (uzależnionej od masy surowca), tj. zapobiega przyznawaniu płatności do liści, które ze względu na znaczną zawartość wody są o wiele cięższe. Zaproponowana dopuszczalna zawartość wody w poszczególnych grupach odmian jest wartością możliwą do osiągnięcia przez wszystkich plantatorów. Dodatkowo, maksymalna zawartość wilgoci przy każdej grupie odmian tytoniu została uzgodniona z przedstawicielami związków plantatorów tytoniu oraz z przedstawicielami pierwszych przetwórców podczas spotkań roboczych poprzedzających przygotowanie założeń programu wsparcia w sektorze tytoniu. Wymogi te zostały następnie zawarte w przedstawionej Komisji Europejskiej notyfikacji dotyczącej nowej płatności do tytoniu.

Uwagę do projektu rozporządzenia zgłosił Krajowy Związek Plantatorów Tytoniu w Lublinie. Związek proponuje, aby w przypadku tytoniu typu Virginia zwiększyć do 40% dopuszczalne zabarwienie jasnobrunatne blaszki liściowej

wynikające z dojrzałości. Zdaniem Związku pozwoli to zakwalifikować do płatności liście klasy II w 5-klasowym systemie wykupu, jaki stosują niektórzy pierwsi przetwórcy.

Uwaga nie została uwzględniona. Jasnobrunatna barwa blaszki liściowej wynikająca z dojrzałości, w klimacie Polski, praktycznie nie występuje ze względu na zbyt krótki okres wegetacyjny. Ponadto, łagodzenie wymagań jakościowych co do surowca tytoniowego jest niezgodne z celem przedmiotowego wsparcia jakim jest tworzenie zachęty do produkcji tytoniu najwyższej jakości. Wymóg w obecnym kształcie został uzgodniony z przedstawicielami związków plantatorów tytoniu oraz z przedstawicielami pierwszych przetwórców podczas spotkań roboczych poprzedzających przygotowanie założeń programu wsparcia w sektorze tytoniu i notyfikowany Komisji Europejskiej.

Pozostałe organizacje nie zgłosiły uwag do projektu rozporządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, ani na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia, poprzez umożliwienie realizacji płatności do tytoniu będzie stanowić wsparcie dochodów rolników, co wpłynie na utrzymanie produkcji tytoniu w tradycyjnych rejonach uprawy tego surowca, a tym samym na zachowanie dotychczasowych miejsc pracy w rolnictwie w tym sektorze.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do poprawy jakości produkowanego w Polsce surowca tytoniowego, co zwiększy konkurencyjność tego sektora.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na działalność przedsiębiorstw i nie będzie miało wpływu na konkurencyjność innych gałęzi gospodarki.

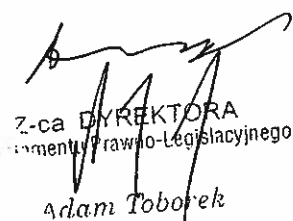
6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

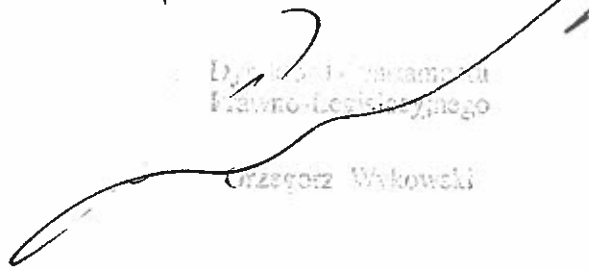
Wejście w życie rozporządzenia, poprzez utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy w sektorze produkcji tytoniu wpłynie pozytywnie na rozwój obszarów, na których tradycyjnie uprawiany jest surowiec tytoniowy.

Opracowano w Departamencie
Płatności Bezpośrednich

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH
Joanna Czaplina

Za zgodność pod względem prawnym
i redakcyjnym

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego
Adam Toborek

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego
Grzegorz Wokowski

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU
Tadeusz Natęwaajt